

Strategische Agenda Stedendriehoek & Overijssel!

april 2008

provincie Overijssel

Strategische Agenda Stedendriehoek & Overijssel!

PARTIJEN:

1. Gedeputeerde Staten van Overijssel, hierbij vertegenwoordigd door de heer D.Buursink, gedeputeerde, handelend ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 8 april 2008, hierna te noemen "de provincie";
2. Het Dagelijks Bestuur van het openbaar lichaam regio Stedendriehoek, gevestigd te Deventer, hierbij vertegenwoordigd door de heer N.E. Joosten, bc, dagelijks bestuurslid, handelend ter uitvoering van het besluit van het dagelijks bestuur van 10 april 2008, hierna te noemen "de Stedendriehoek".

NEMEN IN OVERWEGING:

1. dat de provincie Overijssel de samenwerking met de stedelijke netwerken voort wil zetten door middel van een strategische agenda per stedelijk netwerk;
2. dat deze strategische agenda's een beperkt aantal boegbeeldprojecten bevatten;
3. dat provincie Overijssel en Stedendriehoek samen willen optrekken in het realiseren van deze (boven)regionale projecten;
4. dat de uitwerking van de Strategische Agenda Stedendriehoek - Overijssel zich richt op de gemeente Deventer. Dat betekent dat de financiële bijdragen zullen worden toegekend aan de gemeente Deventer op basis van subsidieaanvragen bij GS;
5. dat de provincie in 2009 het GSB beleid zal evalueren en dit kan leiden tot nieuwe inzichten en afspraken;
6. dat over de inhoud van de strategische agenda constructief en intensief tussen partijen en de gemeente Deventer is overlegd;
7. dat partijen het wenselijk achten hun intenties ten aanzien van de samenwerking op deze boegbeeldprojecten vast te leggen in een Strategische Agenda;

EN KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Dat Stad aan de IJssel, Herstructurering woonwijken, Stationsomgeving, Poorten van Salland en de Economische Innovatieagenda worden aangemerkt als "boegbeeld", zoals bedoeld in het Coalitieakkoord 2007-2011 van de provincie Overijssel. Daarmee wordt bevestigd, dat dit project strategische betekenis heeft voor de provincie, het stedelijk netwerk Stedendriehoek en de gemeente Deventer en dat dit project prioriteit heeft bij de inzet van middelen van gemeente Deventer en provincie, tenminste gedurende de collegeperiode van GS c.q. B&W. Per boegbeeld worden daarover de volgende afspraken gemaakt.

Stad aan de IJssel

Om de veiligheid van de rivier de IJssel bij hoogwater te vergroten worden op twee plaatsen bij Deventer nevengeulen aangelegd: bij de binnenstad en bij de Keizers- en Stobbewaarden. Deze maatregelen moeten in 2015 zijn gerealiseerd. In dit gebied wordt er voor gekozen deze maatregelen uit Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier te combineren met het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit. Versterking van de relatie stad-land, recreatie, natuurontwikkeling en riviergeveiligheid gaan hand in hand. Het behoud en de versterking van de vitaliteit van de historische binnenstad van Deventer, is van groot economisch belang voor de regio en de provincie. Aantrekkelijke binnensteden zorgen voor toeristisch bezoek maar trekken ook (creatief) potentieel aan om zich hier te gaan huisvesten en daarmee ook in Deventer /regio te willen gaan werken. Het primaat van de overheid ligt met name in de stedenbouwkundige en openbare ruimte. De gemeente is ervan overtuigd dat het blijvend substantieel versterken van de relatie tussen de stad en de rivier mogelijk, maar ook noodzakelijk is. Verbeteringen van de ruimtelijke kwaliteit door middel van verfraaiing van de binnenstad en het waterfront, in samenhang met de aanleg van twee nevengeulen, lokt investeringen uit voor tal van activiteiten.

- Aanvullend op de kwaliteitsslag van de binnenstad wil Deventer de komende jaren een impuls geven aan de ruimtelijke kwaliteit van het IJsselfront aan beide oevers tussen de IJsselbrug en de Wilhelminabrug. Door de recreatieve potentie van de oevers beter te benutten én het IJsselfront fysiek en functioneel meer te betrekken bij de binnenstad krijgt de stedelijke economie een extra impuls. Deventer en de provincie spannen zich in om deze ambitieuze projecten met uitstraling voor stad én regio te realiseren. Daarbij zal ook een beroep worden gedaan op een Europese bijdrage vanuit het Operationeel Programma Oost-Nederland 2007-2013 (EFRO).
- In 2005 is gestart met de uitvoering van het materplan IJsselfront. Met bijdragen van de gemeente, Provincie, Rijk, Europa en private partijen is het Worpplantsoen opgeknapt, de stadscamping verbeterd en het monumentale IJsselhotel in oude luister hersteld. In de periode 2008-2010 wil de gemeente de ruimtelijke kwaliteit van het IJsselfront aan de stadszijde verbeteren. Concreet gaat het om:
 - De realisatie van een nieuwe afmeervoorziening voor de riviercruisevaart aan de Pothoofdkade;
 - aanlichting van het waterfront met haar monumenten aan de stadszijde;
 - restauratie van de monumentale Lage Wellekade. Deze ingrepen versterken de aantrekkelijkheid, functionaliteit en uitstraling van het stedelijk IJsselfront en haar omgeving.

De totale geschatte subsidiabele kosten voor deze investeringen in de periode 2008-2010 bedragen € 6.925.000,- euro. Voor de realisatie van dit project zal de provincie zich inspannen een bijdrage van maximaal 1,1 miljoen euro te verstrekken. De overige dekking komt van Rijkswaterstaat, EFRO en de gemeente Deventer.

- De provincie en gemeente willen ook daarna samen optrekken waar het gaat om de ruimtelijke kwaliteit van het IJsselfront en onderzoeken op welke wijze andere toekomstige maatregelen zoals voorgesteld in het masterplan IJsselfront en ruimte voor rivier kunnen worden uitgevoerd.
- Provincie en gemeente werken samen aan de planvorming en realisering van de twee Ruimte voor de Rivierprojecten. Het gaat om de aanleg van een nevengeul voorlangs het Worpplantsoen en een nevengeul door de Keizer- en Stobbenwaard. Vanaf 2011 start de uitvoering en beide projecten dienen uiterlijk 2015 afgerond te zijn.

Herstructurering woonwijken

Het boegbeeld herstructurering Deventer gaat over de aanpak van de herstructurering en wijkvernieuwing in Deventer met de centrale doelstelling 'Sociale stijging' van de bewoners in de geselecteerde wijken en buurten. Het gaat om de wijken Rivierenwijk, Keizerslanden en Voorstad-Oost. Deventer heeft in de loop van de jaren een succesvolle methodiek ontwikkeld voor (onder andere) de Rivierenwijk en Keizerslanden. Kern van die methodiek is een stevige sociale insteek door aanpak van de 'problemen achter de voordeur' en projecten gericht op het verwezenlijken van de persoonlijke ambities ten aanzien van de woon-, werk- en leefsituatie van bewoners. Gemeente Deventer en Provincie Overijssel werken binnen dit thema al langer samen via het GSB convenant. Dit boegbeeld vormt een voortzetting van dat beleid.

- In 2008 wordt de 'methode Deventer' geëvalueerd en verder uitgebouwd en ontwikkeld zodat het uitgedragen kan worden naar andere partners. De wijkanalyse als basis voor succesvol herstructureringsbeleid staat hierbij centraal. Niet de fysieke ingrepen maar de sociale stijging van de wijkbewoners heeft het primaat. Hiervoor is input nodig vanuit veel verschillende beleidsvelden. In de herstructureringswijken wordt reeds samengewerkt door gemeente en provincie; in Keizerslanden en Rivierenwijk wordt een (voorbeeld) Centrum voor Jeugd en Gezin ontwikkeld en tevens het signaleringssysteem VIS2 ingevoerd. Provincie en gemeente onderzoeken samen de mogelijkheden om het CJG verder te ontwikkelen tot bindende factor in de wijk.

Naast het verder ontwikkelen en uitdragen van de Deventer methode, reserveert de provincie een bedrag van € 200.000,- voor concrete projecten op het gebied van sociale stijging en arbeidsmarkt.

Ondernemers uit de bouw, metaal, electro en installatietechniek werken nu samen met Onderwijs (ROC) en gemeente samen aan een nieuw initiatief rondom de fysieke bundeling van opleidingen Techniek. In dit "Leercentrum voor Techniek" staan praktijkvorming, stages en arbeidstraining centraal. Ook groepen met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen van deze faciliteit gebruik gaan maken. Het opleidingscentrum wordt gesitueerd tegen de wijk Rivierenwijk aan. Naar verwachting zal het leercentrum in 2009 in gebruik worden genomen. Op jaarbasis zullen ca 250 leerlingen worden opgeleid,

- In 2008 gaan Gemeente en provincie samen opzoek naar manieren ter verbetering van de energieprestatie van de bestaande voorraad en (vervangende) nieuwbouw in het stedelijk gebied. Hierbij staan niet alleen de fysieke maatregelen centraal maar wordt ook aandacht besteed aan de kennisopbouw en verdere invoering van het prestatiegericht GPR-systeem voor woningen in herstructureringsgebieden.

De provincie en de gemeente Deventer zullen in samenwerking met het Woonbedrijf ieder1 in 2008 een pilotproject energiebesparing Keizerslanden starten. Dit pilotproject kent een aantal onderdelen:

- a) stadsverwarming voor de herstructureringsbuurt Landsherenkwartier en de aangrenzende nieuwbouwwijk Steenbrugge,
- b) verbetering energieprestatie bestaande woningvoorraad (portiekflats)
- c) wijkvoorzieningencentrum Keizerslanden/Steenbrugge.

Voor de wijk Voorstad - Oost wordt in 2008 een uitgewerkt plan met een raming voorgelegd. Deze wijk wordt gekenmerkt door een combinatie van huurwoningen en particulier bezit. Doel van het plan is het combineren van energiebesparende maatregelen in beide categorieën woningen.

- De aard en omvang van de woningbouw- en sociale opgaven voor de herstructureringswijken Rivierenwijk, Keizerslanden en Voorstad-Oost, ook voor de langere termijn, rechtvaardigen voortgezette steun van het rijk.

Provincie en gemeente zetten zich er voor in dat de herstructureringswijken van Deventer deel zullen uitmaken van de nieuwe verstedelijkingsafspraken tussen rijk en lagere overheden voor de periode 2010 - 2020, waarover in 2009 afspraken zullen worden gemaakt, in samenhang met het grotestedenbeleid en ISV.

Economische innovatie

Economische innovatie levert een bijdrage aan een duurzame versterking van de economische structuur. Concreet betekent dit het behoud en creëren van arbeidsplaatsen, en het verbeteren van de regionale concurrentiekracht. Dit kan de overheid alleen doen in samenwerking met ondernemers, mede-overheden en onderwijs- en onderzoeksinstituten. Voor de regio Stedendriehoek is geconstateerd dat gerichte samenwerking tussen de vier 'O's nog ontbreekt. Daarom wil de regio in partnerschap een regionaal innovatieprogramma opstellen. In dit programma ligt de opgave voor de regio vast: de marsroute naar versterking van de economische structuur. Het opzetten en uitvoeren van dit regionaal innovatieprogramma door de vier'O's is het boegbeeld. Het boegbeeld economische innovatie geeft uitvoering aan de aanbevelingen uit de Economische Visie Stedendriehoek.

- In 2008 wordt een innovatieprogramma opgesteld. Dit biedt een kader voor meerjarige kwaliteitsimpulsen voor duurzame versterking van de economische structuur in de Stedendriehoek en geeft de urgentie en richting aan op basis waarvan ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden willen investeren, en op basis waarvan projecten uit de regio aanspraak kunnen maken op de voor innovatiedoelen beschikbare middelen. Deze middelen betreffen het EFRO 2007-2013, Pieken in de Delta Oost Nederland (PIDON), middelen op de Dynamische Investeringsagenda (DIA) van het coalitieakkoord &Overijssel 2007-2011 voor aansluiting van de Overijsselse kennisintensieve maakindustrie bij de Oostnederlandse kennisdomeinen, en reguliere middelen voor versterking van de economische structuur.
- In 2008 dragen Provincie en het stedelijke netwerk Stedendriehoek ieder € 50.000,- bij aan het proces van de totstandkoming van een regionaal innovatieprogramma en stimuleren daarbij actief de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs, onderzoek en mede-overheden. De investering leidt tot economische innovatieprocessen gericht op ontwikkeling van nieuwe producten/diensten. Het stedelijk netwerk Stedendriehoek wil in 2008 komen tot een regionaal innovatieprogramma met circa 15 "majeure projecten". De inzet is om circa 15 majeure projecten in de periode 2008-2011 te realiseren. Waar mogelijk worden cross-overs met de kennisdomeinen in Oost Nederland georganiseerd.

Vooruitlopend op de totstandkoming van een regionaal innovatieprogramma, waarbij 2008 benut wordt om de inhoud te bepalen, spreken Provincie Overijssel en gemeente Deventer de voorkeur uit voor twee inhoudelijke prioriteiten voor het regionaal innovatieprogramma. Dit betreffen de thema's breedband/ICT-diensteneconomie en de creatieve industrie. Beide betreffen economisch kansrijke thema's en hebben (boven)regionale economisch effect. Provincie, gemeente, ondernemers en andere instellingen investeren al drie jaren in deze thema's en willen dit voor de komende periode verder ontwikkelen om continuïteit en consistentie te realiseren. In 2008 kunnen op de bepaalde thema's breedband/ICT-diensten en creatieve industrie concrete projecten voor een verdere doorontwikkeling worden verwacht.

- Deventer heeft zich de afgelopen jaren een vooraanstaande positie verworven op het terrein van breedband-infrastructuur en de toepassing van ICT in de samenleving. Provincie heeft een ICT- convenant gesloten met vijf grote steden in Overijssel. Provincie en gemeente streven naar een optimale verbinding tussen breedband/ICT-diensteneconomie en het regionaal innovatie-programma. De provincie heeft voor de Overijsselse breedband/ICT-diensteneconomie 6 miljoen euro gereserveerd in het coalitieakkoord &Overijssel 2007-2011. Gemeente Deventer heeft 850.000 euro incidenteel en 100.000 structureel gereserveerd uit het programma ICT in de Samenleving.

- De creatieve economie in Deventer wordt gekenmerkt door een relatief hoge concentratie van ingenieursbureaus, ontwerp bureaus, kunstenaars en enkele bedrijven in de branches media, entertainment en ICT. Deventer en provincie Overijssel hebben vanaf 2006 een eerste impuls gegeven aan de creatieve industrie. Dit heeft geresulteerd in het inrichten van een fysieke broedplaatslocatie voor de creatieve bedrijvigheid in het Havenkwartier, in het versterken van de lokale organisatiegraad en in netwerken. Dit vormt de voedingsbodem voor vervolprojecten voor product- en dienstenontwikkeling die in 2008 en verder ontwikkeld gaan worden. Provincie Overijssel wil langdurig investeren om continuïteit en consistentie te creëren en zet zich in vanuit huidige, reeds beschikbare reguliere en DIA-budgetten te investeren. Gemeente Deventer zet zich in om middelen beschikbaar te krijgen voor stimulering van de creatieve industrie.

Stationsomgeving

Het betreft de ontwikkeling en inrichting van de directe omgeving van het station en het aan de oostzijde daarvan gelegen spoorwegemplacement. Voor dit gebied bestaan diverse plannen en ideeën voor de korte en langere termijn van o.a. de gemeente, NS en ProRail, die gericht zijn op het verbeteren van de bereikbaarheid, het bevorderen van het gebruik van openbaar vervoer en fiets, het verbeteren van de milieukwaliteit (geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid), de ruimtelijke kwaliteit en de economische vitaliteit van de stationsomgeving.

- In 2008 wordt een visie stationsomgeving opgesteld. Daarin worden de maatregelen en ontwikkelingen voor de korte en langere termijn in samenhang vastgelegd. Dit betreft maatregelen in het station zelf (o.a. derde perron), de directe omgeving van het station (herinrichting busstation, uitbreiding stallingplaatsen voor de fiets) en in de ruimere omgeving van het station (spoorwegemplacement, akoestische maatregelen, gebiedsontwikkeling aangrenzende gebieden waaronder het T&D-terrein).
Voor het opstellen van deze visie wordt een projectorganisatie opgericht, waarin in elk geval de gemeente, de provincie, NS en ProRail zijn opgenomen. De gemeente is trekker.
De provincie draagt aan het opstellen van deze visie € 50.000,- bij, uit de DIA Stationsomgeving.
- De provincie heeft inmiddels conform de afspraak in het Coalitieakkoord gezorgd voor de invoering van de kwartierdienst voor het Deventer busvervoer. De gemeente zal in aansluiting daarop zorg dragen voor de mede daarop gerichte aanpassing van het busstation, een overdekte wachtruimte, dynamische reisbegeleiding, verplaatsing wachtruimte chauffeurs en aanpassing verlichting en bestrating. De planvoorbereiding vindt plaats in 2008-2009, in 2011 is het vernieuwde busstation gerealiseerd.
- Parallel aan het busstation worden de mogelijkheden voor het stallen van fietsen bij het station verbeterd. Daarbij wordt ook onderzocht of uitbreiding van de bestaande ondergrondse stalling mogelijk is. De uitbreiding van de stallingplekken zal in 2011 gerealiseerd zijn.
- De provincie reserveert een nog nader te bepalen bedrag voor de herinrichting van het busstation en/of de uitbreiding van de stallingplaatsen voor de fiets en verminderen van aan spoor gerelateerde hinder. Dit bedrag wordt geput uit de reservering voor de stationsomgevingen in de Dynamische Investeringsagenda 2007-2011. De definitieve toekenning van de provinciale bijdrage wordt bepaald op basis van de verder uitgewerkte plannen onder voorbehoud van goedkeuring door PS.

Poorten van Salland

De Poorten van Salland vormen de aansluiting van het provinciale (Sallandse) en Deventer wegennet op de A1. Het zuidelijk deel van deze verbindingen, onderdeel van het hoofdwegennet van Deventer, kent een capaciteitsprobleem, dat nog zal toenemen bij verdergaande verkeersgroei op de A1.

Om de bereikbaarheid van Salland en Deventer te waarborgen wordt ingezet op capaciteitsverruiming van deze verbindingen, in combinatie met maatregelen gericht op fiets en openbaar vervoer.

Bij de oostelijke Poort van Salland gaat het om de verbinding van de A1 met de N348 (verdubbeling van de Siemelinksweg) en de ontsluiting van het Bedrijvenpark A1, waarvoor reeds het stadium van uytvoering is bereikt, en om het realiseren van een voorstadhalte Deventer-Zuid en transferruimte.

Bij de Westelijke Poort van Salland gaat het om de opwaardering van de verbinding van de A1 met de N337 via het Hanzewegtracé. Dit gedeelte bevindt zich nog in het stadium van verkenning en planvorming.

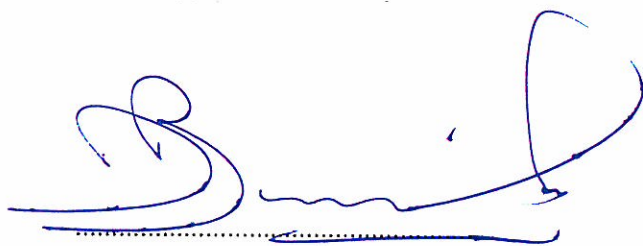
Voor de eerstkomende jaren ligt voor dit boegbeeld het accent op de Oostelijke Poort van Salland.

- In 2009 zal de Siemelinksweg (N348) worden verdubbeld, waarmee tevens de aansluiting van de N348, de belangrijkste Noord-zuidverbinding in Salland, op de A1 wordt verbeterd. De Siemelinksweg krijgt voorzieningen voor langzaam verkeer, o.a. om de fietsbereikbaarheid van het Bedrijvenpark A1 te bevorderen. Dit werk (fase 1) zal eind 2009 gereed zijn.
De totale kosten worden begroot op € 9,6 mln. Hiervan is € 8,1 mln gedekt: € 3,5 mln. door de gemeente, € 3,0 mln. door het rijk (Quick Wins tweede tranche), € 1 mln door EFRO-subsidie en € 0,6 door de provincie (BDU; reeds toegezegd in bestedingsplan BDU 2008).
- Naar verwachting zal het bestemmingsplan Bedrijvenpark A1 eind 2009, begin 2010 onherroepelijk zijn. Er zal dan meteen gestart worden met de aanleg van de Oostelijke Ontsluiting (tunnel onder het spoor Deventer – Zutphen) ten behoeve van het bedrijvenpark en de realisatie van de aansluiting op de Rijksweg A1 en de Siemelinksweg. Dit werk (fase 2) is medio 2011 klaar. De kosten voor de aanleg worden begroot op € 16,5 miljoen. Hiervan is € 14 mln gedekt: € 3,2 door het Rijk (spoorse doorsnijdingen) en € 10,8 door de gemeente.
- Om het gebruik van andere vervoerwijzen te bevorderen wordt gestreefd naar de realisatie van de voorstadhalte Deventer-Zuid aan de spoorlijn Deventer-Zutphen nabij de kruising met de A1. Dit wordt gecombineerd met een transferruimte om uitwisseling tussen vervoerwijze mogelijk te maken. Dit onderdeel van de Poorten van Salland Oost (fase 3) is gepland voor 2012 -2013.
Gemeente en provincie spannen zich in, o.a. in hun contacten met het rijk, NS en ProRail, voor de realisering van de voorstadhalte en zullen samen met deze partners een studie opstarten. Hiervoor wordt een gezamenlijke projectorganisatie opgezet.
- De provincie reserveert een nog te bepalen bedrag voor fase 1 en 2 van de Oostelijke Poort van Salland. Dit bedrag wordt geput uit de reservering voor de "aansluitingen A1/ A28" in de Dynamische Investeringsagenda 2007-2011. De definitieve toekenning van de provinciale bijdrage wordt bepaald op basis van de verder uitgewerkte plannen onder voorbehoud van goedkeuring door PS.

SLOTBEPALINGEN

- Per boegbeeld is een verantwoordelijk portefeuillehouder van de provincie en van de gemeente Deventer aangewezen. De algemene coördinatie van de Strategische Agenda berust bij de portefeuillehouder GSB en Stedelijke netwerken van de provincie en gemeente en bij de portefeuillehouder Uitvoeringsprogramma van de regio.
- Jaarlijks zullen de coördinerende portefeuillehouders van provincie, regio en gemeente, de voortgang bespreken en waar nodig de afspraken bijstellen en uitwerken.
- Veranderingen binnen provincie, regio of gemeente die van belang zijn bij de uitvoering van deze agenda worden direct gemeld.
- Partijen zorgen ervoor dat er bij de uitvoering van de projecten geen strijdigheid ontstaat met vigerende regelgeving en vigerend beleid op gemeentelijk, provinciaal, Rijks en Europees niveau.
- Dit contract is geen overeenkomst in de zin van het Burgerlijk Wetboek. Er is sprake van een morele verbintenis, waarbij partijen zich inspannen om de gemaakte afspraken na te komen, met als doel vraagstukken in het fysieke, economische en sociale domein regionaal en in partnerschap aan te pakken. Zij doen al het mogelijke om de gemaakte afspraken volledig en tijdig uit te voeren.

Aldus opgemaakt

Gedeputeerde Staten Overijssel

Dagelijks Bestuur Stedendriehoek

April 2008

